แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ

Guidelines for Developing Academic Administration of Educational institutions under the Jurisdiction of Sisaket Municipality

ชวการ จันทร์สำโรง[1] ประกาศิต อานุภาพแสนยากร[2] และ จิตติมาภรณ์ สีหะวงษ์[3]

Chawakarn Junsamrong[1], Pakasit Arnupharbsaenyakorn[2] and Jittimaporn Sihawong[3]

Received : April 27, 2025; **Revised** : June 13, 2025; **Accepted** : June 19, 2025

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานโดยการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำนวน240 คน เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น144 คนได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ คือ 0.902 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการทดสอบค่าเอฟ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศณีสะเกษ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.897 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาแบบความเรียง

[1,2,3] ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ; Master of Education Degree Educational Administration, Sisaket Rajabhat University; e-mail : stu6530117125@sskru.ac.th

ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการการนิเทศภายในและด้านการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ ตามลำดับ 2) ผลการการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า 1) ตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน 2) ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3) ประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย ด้านการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ ควรมีการจัดประชุม ชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญ ประโยชน์การปรับทัศนคติครูในการทำวิจัยและเห็นคุณค่าของการทำวิจัย ด้านการนิเทศภายใน ควรมีการจัดสำรวจปัญหาและความต้องการนิเทศจากครูภายในสถานศึกษา จัดให้คำปรึกษาช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรมีการกำกับนิเทศ ติดตามตรวจสอบและประเมินผล พร้อมทั้งสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาในครั้งต่อไปด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ควรมีการจัดทำรูปแบบการประเมิน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินภายในตามตัวชี้วัดและเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาให้ชัดเจน

คำสำคัญ (Keywords) : แนวทางการพัฒนา, การบริหารงานวิชาการ, การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

Abstract

This research aimed to 1) study academic administration of educational institutions under the Si Sa Ket Municipality, 2) compare academic administration of educational institutions under the Si Sa Ket Municipality classified by position, education level and work experience, and 3) study the guidelines for developing academic administration of educational institutions under the Si Sa Ket Municipality. This research was a mixed-method research using

quantitative research. The population was 240 educational institution administrators and teachers under the Si Sa Ket Municipality. Data were collected from a sample of 144 educational institution administrators and teachers under the Si Sa Ket Municipality, selected by stratified simple random sampling. The data collection tool was a questionnaire with a reliability value of 0.902 for the entire questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. As for the qualitative research, data were collected from key informants, namely the director of the Education Office, educational supervisors and nine educational institution administrators under the Si Sa Ket Municipality, selected by purposive sampling. The data collection tool was an interview. The reliability of the whole version = 0.897. Content analysis of the data in an essay format.

The research results found that 1) Academic administration of educational institutions under the Sisaket Municipality was at the highest level overall. It was found that the teaching and learning management was at the highest level, followed by measurement and evaluation, curriculum development, internal quality assurance system development, internal supervision, and research for learning, respectively. 2) The results of academic administration of educational institutions under the Sisaket Municipality classified by position, education level, and work experience found that 1) different positions had different opinions on academic administration of educational institutions under the Sisaket Municipality overall. 2) different education levels had different opinions on academic administration of educational institutions under the Sisaket Municipality overall, with statistical significance at the 0.01 level. 3) different work experiences had different opinions on academic administration of educational institutions under the Sisaket Municipality overall, with statistical significance at the 0.01 level. 3) Guidelines for developing academic administration of educational institutions under the Sisaket Municipality found that in the curriculum development aspect, it should promote the development of relevant persons to have knowledge and understanding of curriculum development to be up-to-date. In terms of research for learning, there should be a meeting to explain to teachers the importance and benefits of adjusting teachers' attitudes in doing research and to see the value of doing research. In terms of internal supervision, there should be a survey of problems and needs of supervision from teachers in the educational institution, and consultation and

assistance in organizing learning activities. In terms of measurement and evaluation, there should be supervision, monitoring, inspection and evaluation, along with summarizing and preparing a report of the evaluation results for future improvement. In terms of developing the internal quality assurance system, there should be an evaluation format, criteria and methods for internal evaluation should be set according to the indicators and goals of the educational institution's success clearly.

Keywords : Development Management, Academic Affairs Administration, Academic Affairs Administration Development

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญอย่างหนึ่งในการทำงานทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปัจจุบันความต้องการทางการศึกษาจากสังคมมีเพิ่มมากขึ้น การศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการโน้มนำประเทศไปในแนวทางที่พึงประสงค์ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคม การเมืองและศิลปะวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาที่กล่าวไว้ว่า การบริหารและการจัดการเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายผู้บริหารเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดเพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพทั้งหลายเป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูงมีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์รอบรู้ เป็นที่พึ่งทางวิชาการให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ มีความสามารถในการจัดโครงสร้างและจัดบุคลากรให้เหมาะกับศักยภาพส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์รอบด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2561)

กระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษาของชาติ โดยมุ่งหวังเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายสู่ความเป็นเลิศในการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสมและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอเหมาะสมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ดังนั้นงานวิชาการจึงถือเป็นงานหรือเป็น

ภารกิจหลักของสถานศึกษาโดยการจัดการศึกษาต้องมีความคล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย เป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ วัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียนชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

สำนักการศึกษา เทศบาลเมืองศรีสะเกษ มีการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) เช่นเดียวกับสถานศึกษาอื่น ๆ ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการวิเคราะห์แผนการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อทราบกำหนดการระยะเวลาในการทำงานตามนโยบายของต้นสังกัด มีแผนการปฏิบัติงานทุกงานแต่ไม่มีรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติ ขาดการเชื่อมโยงกับงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ขาดกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน การบริหารงานวิชาการมุ่งตรวจสอบเฉพาะผลงานที่เสร็จทันเวลา โดยไม่มีการตรวจสอบมิติด้านอื่น ๆ ขาดแผนการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการ ทั้งด้านหลักสูตร ด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารทรัพยากร การวัดและประเมินผล การพัฒนาแหล่งเรียนรู้มีการจัดทำโครงการพัฒนาวิชาการในสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนการปฏิบัติงานวิชาการไม่สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา ทำให้เกิดปัญหาการบริหารงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ ยังไม่สามารถบริหารจัดการให้เป็นระบบที่มีคุณภาพเพื่อให้เกิดการพัฒนาคน งานวิชาการ องค์กรนักเรียนและชุมชนให้มีประสิทธิภาพได้ (สำนักการศึกษา เทศบาลเมืองศรีสะเกษ, 2566)

จากเหตุที่กล่าวมาแล้วข้างต้นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นจะเป็นแนวทางที่มีคุณภาพและเป็นทางเลือกในการนำไปประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาอื่น ๆ ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น(School Based Management for Local Development : SBMLD) ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ทั้ง 7 แห่ง จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คนและครู จำนวน 233 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 240 คน และกลุ่มเป้าหมายเชิงคุณภาพ คือ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ทั้ง 7 แห่ง จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ทั้ง 7 แห่ง จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คนและครู จำนวน 144 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 151 คน และกลุ่มเป้าหมายเชิงคุณภาพ คือ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ทั้ง 7 แห่ง จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะดังนี้

เชิงปริมาณ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน เป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ 4) ด้านการนิเทศภายใน 5) ด้านการวัดผลและประเมินผล และ 6) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

เชิงคุณภาพ

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสรร้าง (Structured Interview) ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ 4) ด้าน

การนิเทศภายใน5) ด้านการวัดผลและประเมินผล และ 6) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

ศึกษาเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แยกออกเป็น การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา การทดสอบค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ในแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นดำเนินการโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขและปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป อยู่ระหว่าง 0.60–1.00

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ได้ค่า Try–Out ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ 0.902

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการวิจัยและสมมติฐานของการวิจัยดังต่อไปนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ 4) ด้านการนิเทศภายใน 5) ด้านการวัดผลและประเมินผล และ 6) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)และแปลผล

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตาม วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบอิสระ (t – test Independent) และสถิติทดสอบค่าเอฟ (F – test)

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคค

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละ ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวนคน (n=151)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	007	004.60
ครู	144	095.40
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	058	038.40
สูงกว่าปริญญาตรี	093	061.60
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 10 ปี	069	045.70
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	082	054.30
รวม	**151**	**100.00**

จากตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 151 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งครู จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 95.40 มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 61.60 และมีประสบการณ์การในการทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 54.30

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ

ตารางที่ 2 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.78	0.17	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4..84	0.18	มากที่สุด
3. ด้านการวิจัยเพื่อการเรียนรู้	4.61	0.22	มากที่สุด
4. ด้านการนิเทศภายใน	4.65	0.37	มากที่สุด
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.82	0.17	มากที่สุด
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใจ	4.67	0.18	มากที่สุด
รวม	**4.73**	**0.14**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 2 พบว่า การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ทั้ง 6 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.73 : S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.84 : S.D. = 0.18) รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\overline{X}$ = 4.82 : S.D. = 0.17) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\overline{X}$ = 4.78 : S.D. = 0.17) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ($\overline{X}$ = 4.67 : S.D. = 0.18) ด้านการนิเทศภายใน ($\overline{X}$ = 4.65 : S.D. = 0.37) และด้านการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.61 : S.D. = 0.22) ตามลำดับ

3. ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตามตำแหน่ง

รายการ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู		t	P – Value
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1. การพัฒนาหลักสูตร	4.77	0.11	4.79	0.18	0.394	0.704
2. การจัดการเรียนการสอน	4.95	0.08	4.84	0.18	3.423**	0.008
3. การวิจัยเพื่อการเรียนรู้	4.60	0.09	4.61	0.23	0.412	0.689
4. การนิเทศภายใน	4.62	0.51	4.65	0.37	0.144	0.890
5. การวัดผลและประเมินผล	4.73	0.15	4.82	0.17	1.492	0.181
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	4.55	0.19	4.67	0.18	1.653	0.145
เฉลี่ย	**4.70**	**0.09**	**4.73**	**0.14**	**0.749**	**0.476**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า การพัฒนาหลักสูตร วิจัยเพื่อการเรียนรู้ การนิเทศภายใน การวัดผลและประเมินผลและการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ไม่แตกต่างกัน ส่วนการจัดการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	P – Value
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1. การพัฒนาหลักสูตร	4.89	0.11	4.72	0.17	7.139**	0.000
2. การจัดการเรียนการสอน	4.84	014	484	020	0.224	0.823
3. การวิจัยเพื่อการเรียนรู้	4.70	0.16	4.56	0.23	4.741**	0.000
4. การนิเทศภายใน	4.80	0.21	4.55	0.42	4.836**	0.000
5. การวัดผลและประเมินผล	4.85	0.13	4.80	0.19	1.765	0.081
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	4.75	0.16	4.62	0.18	4.767**	0.000
เฉลี่ย	**4.81**	**0.09**	**4.68**	**0.15**	**6.614****	**0.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนาหลักสูตร การวิจัยเพื่อการเรียนรู้การนิเทศภายในและการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ส่วนการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

รายการ	น้อยกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป		t	P – Value
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1. การพัฒนาหลักสูตร	4.89	0.11	4.66	0.16	9.773**	0.000
2. การจัดการเรียนการสอน	4.85	0.13	4.83	0.22	0.919	0.360
3. การวิจัยเพื่อการเรียนรู้	4.73	0.16	4.47	0.21	8.281**	0.000
4. การนิเทศภายใน	4.79	0.23	4.48	0.44	5.279**	0.000
5. การวัดผลและประเมินผล	4.86	0.12	4.77	0.21	2.913**	0.004
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	4.75	0.15	4.58	0.17	6.432**	0.000
เฉลี่ย	**4.81**	**0.08**	**4.63**	**0.14**	**9.510****	**0.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า การพัฒนาหลักสูตร การวิจัยเพื่อการเรียนรู้ การนิเทศภายใน การวัดผลและประเมินผลและการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ส่วนการจัดการเรินการสอนไม่แตกต่างกัน

ผลการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยใช้ข้อคำถามตามแบบสัมภาษณ์ในแต่ละด้านมาเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษซึ่งสามารถสรุปเนื้อหาและประเด็นสำคัญโดยภาพรวมเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่ครู การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษาแก่ครู การร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ให้คำปรึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

การตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศ ติดตามประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการนิเทศแบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร การแจ้งผลการนิเทศการสอนให้ครูทราบเพื่อปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง จัดอบรมพัฒนาให้เกิดความรู้ในทิศทางเดียวกันควรให้ความรู้และอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย ควรมีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างโรงเรียน ที่มีบริบทคล้าย ๆ กัน

ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจร่วมกับครูผู้สอนให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อศึกษาศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจร่วมกับครูผู้สอนให้ควรมีการออกแบบการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและผู้เรียน ฝ่ายบริหารมีการนิเทศ ติดตาม การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ควรมีการจัดสรรบุคลากรให้พอกับจำนวนผู้เรียน ครูควรได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาตนเองที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง กิจกรรมการอบรมอาจเป็นการอบรมด้วยตนเองศึกษาจากแผนงานหรือใช้การอบรมออนไลน์ จัดปฏิทินการอบรมประจำปีการศึกษาเพื่อวางแผนด้านเวลาล่วงหน้า จัดหาครูเพิ่มให้ตรงกับวิชาที่ขาด อาจมีการรวมกลุ่มโรงเรียนเพื่อจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอแก่การพัฒนา ควรส่งเสริมระบบนิเทศช่วยเหลือการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เช่นการทำ PLC อย่างจริงจัง

ด้านการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดประชุม ชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญประโยชน์การปรับทัศนคติครูในการทำวิจัยและเห็นคุณค่าของการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการทำวิจัยแก่ครูอย่างเข้มข้น และให้คำปรึกษา ชี้แนะแก่ครูเมื่อครูสงสัยหรือเกิดปัญหา การเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยการมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา ชี้แนะแก่ครูเมื่อครูสงสัยหรือเกิดปัญหา การนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ควรมีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวิจัยและรวบรวมเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้ครูได้ทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่องและควรจัดอบรมเรื่องการวิจัยเป็นรายบุคคล สนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนและมีการติดตามผล โดยศึกษานิเทศก์อย่างต่อเนื่องและจัดทำคู่มือการวิจัย

ด้านการนิเทศภายใน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดสำรวจปัญหาและความต้องการนิเทศจากครูภายในสถานศึกษา จัดให้คำปรึกษาช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนของครู เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อผู้เรียนและควรมีการจัดทำแผนการนิเทศและปฏิทินการนิเทศ จัดทำเครื่องมือการนิเทศ เพื่อให้คณะครูได้เตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้และจัดการ

ดำเนินการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรมีการติดตามและประเมินผลหลังจากการนิเทศ เพื่อสะท้อนผลให้ครูผู้สอนได้เห็นผลการจัดการเรียนรู้ของตนและทำผลสะท้อนไปปรับปรุง พัฒนาดำเนินการจัดการรเยนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประสิทธิผล มีการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา เพื่อแก้ไขกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษาโดยนำผลสรุปการนิเทศและติดตามผลมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู

ด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสาระสนเทศเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การใช้ระเบียบวัดผลและการปฏิบัติงานทางด้านงานวัดผลในปีที่ผ่านมาเพื่อวางแผน ชี้แจง กำหนดแบบฟอร์มและระเบียบแนวปฏิบัติ วิธีการวัดผล ประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียนอีกทั้งมีการจัดอบรม ให้ความรู้แก่คณะครูในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลาย จัดทำคู่มือหรือเอกสารความรู้เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน ให้แก่คณะครูทุกคนและสถานศึกษาควรมีการกำกับ นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการนำระเบียบวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนไปใช้ พร้อมทั้งสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาในครั้งต่อไป

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดทำรูปแบบการประเมิน กำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัดและเป้าหมายความสำเร็จของตัวชี้วัดและมาตรฐาน สำหรับสถานศึกษาให้ชัดเจน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินภายในตามตัวชี้วัดและเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาให้ชัดเจน จัดทำระบบประกันคุณภาพภายใน แผนพัฒนาคุณภาพและปฏิทินการปฏิบัติงานให้ชัดเจน ดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง จัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและจัดให้มีการอบรมครูบรรจุใหม่ประชุมชี้แจงร่วมปฏิบัติกับครูพร้อมให้คำแนะนำ ควรมีปฏิทินในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการนิเทศภายในและด้านการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการส่งเสริมการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวางแผนเพื่อกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับชุมชนและท้องถิ่น สถานศึกษาพัฒนา

ห้องสมุดและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และบุคลากรในสถานศึกษามีการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อรชา เขียวมณี (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้วงจรคุณภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ระดับการใช้วงจรคุณภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการศึกษาของ ธีระพันธ์ หันทยุง (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมของโรงเรียนนาข่าวิทยาคม พบว่า โรงเรียนมีสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับการศึกษาของณัฐวุฒิ ชัยนอก (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้ 1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า การพัฒนาหลักสูตร วิจัยเพื่อการเรียนรู้การนิเทศภายใน การวัดผลและประเมินผลและการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ไม่มีแตกต่างกัน ส่วนการจัดการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กมลนามทวี (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามเพศอายุ และประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อรชา เขียวมณี (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้วงจรคุณภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการใช้วงจรคุณภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขั้นตอนของวงจรคุณภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการใช้วงจรคุณภาพในการบริหารงานวิชาการแต่ละด้านโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อรชา เขียวมณี (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้วงจรคุณภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการใช้วงจรคุณภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขั้นตอนของวงจรคุณภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการใช้วงจรคุณภาพในการบริหารงานวิชาการแต่ละด้านโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการคือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาสภาพบริบทของชุมชน สภาพปัญหา ความต้องการ รวมถึงวิถีและวัฒนธรรมของคนในชุมชน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรอบรมและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะการคิดแก้ปัญหา 3) ด้านการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดประชุม ชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญ ประโยชน์การปรับทัศนคติครูในการทำวิจัยและเห็นคุณค่าของการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) ด้านการนิเทศภายในผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดสำรวจปัญหาและความต้องการนิเทศจากครูภายในสถานศึกษา 5) ด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสาระสนเทศเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 6) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดทำรูปแบบการประเมิน กำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัดและเป้าหมายความสำเร็จของตัวชี้วัดและมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ตรีสุคนธ์ คูนานอก (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน มีการวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อนำสู่การออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ชุมชนหน่วยงานราชการและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นผู้ให้ความรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ ช่วยดูแลนักเรียนเป็นการลดภาระครูและส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก

และชุมชน และสอดคล้องกับการศึกษาของ อานนท์ คนขยัน (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร มีดังนี้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับศักยภาพ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัย ประเมินคุณภาพกำกับติดตาม ตรวจสอบการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ระเบียบการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับสภาพสังคม สภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐวุฒิ ชัยนอก (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการบริหารจัดการในสถานศึกษาที่มีแบบแผนที่มีระบบและขั้นตอนชัดเจน อันจะก่อให้เกิดความร่วมมือ การช่วยเหลือ การแนะนำบุคลากรทางการศึกษา ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนและเป้าหมายการศึกษาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การพัฒนาห้องสมุดและห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2. แนวทางการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา มีการวัดและประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและมีแนวปฏิบัติ สำหรับผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. การปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทุกปี เพื่อให้สอดคล้องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมจัดวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก

4. แนวทางการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) โดยขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนำเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชนทุกปี

5. แนวทางการจัดทำแผนและปฏิทินการนิเทศภายในที่ระบุวัน เวลาและประเด็นการนิเทศที่ชัดเจนและเลือกใช้วิธีการนิเทศภายในที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบท

6. แนวทางการวางแผน กำกับ นิเทศและติดตามการวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างต่อเนื่อง กำหนดนโยบายและแนวทางการนำการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และมีกระบวนการพัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสังกัดอื่น

2. ควรศึกษาปัจจัยโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสังกัดอื่น

3. ควรศึกษาเชิงลึกปัจจัยเอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสังกัดอื่น

องค์ความรู้ใหม่ (Originality and Body of Knowledge)

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนด้านการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ให้มีคุณภาพที่เป็นหลักในการดำเนินงานเพื่อสร้างคุณภาพของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โดยการมีส่วนร่วม สนับสนุน คอยช่วยเหลือ ตลอดทั้งกำกับ ติดตาม ให้องค์กรมีความเจริญก้าวหน้าและเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในยุคปัจจุบันได้

ภาพที่ 1 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ

เอกสารอ้างอิง (References)

กมล นามทวี. (2566). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

ณัฐวุฒิ ชัยนอก. (2567). **แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ตรีสุคนธ์ คูนานอก. (2563). **แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักการศึกษา เทศบาลเมืองศรีสะเกษ. (2566). **ข้อมูลสถิติโรงเรียนในสังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ**. ศรีสะเกษ : สำนักงานเทศบาลเมืองศรีสะเกษ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2561). **แนวคิดและประสบการณ์บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. สมุทรสาคร : พิมพ์ดี.

อรชา เขียวมณี. (2566). **การใช้วงจรคุณภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต.

อานนท์ คนขยัน. (2558). “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร.” **วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.** 2(1) : 135-151.